

Forelesningsplan for undervisningsemnet SYKVIT4223, 15 studiepoeng, våren 2012

Metodefordypning Vår 2012

Metodefordypning gis i ukene 1-9 og er delt i to deler, en kvalitativ og en kvantitativ del. Hensikten med metodekurset er å gi en oversikt over ulike forskningsmetoder og å gå i dybden på de mest anvendte metodene i kvalitativ og kvantitativ tilnærming til forskning. Undervisningen foregår alle dager fra 09.15-1430.

Eksamen er en emneoppgave som det arbeides med parallelt med undervisningen i kurset. Emneoppgaven deles ut på første dag, d.v.s. 4. januar. Den legges også ut i Fronter. Oppgaven skal leveres i Fronter fredag 2. mars innen kl 1400. Tre eksemplarer i papirversjon leveres hos studiekonsulenten, eller sendes via post stemplet senest 2. mars. Nærmere informasjon om innlevering, legges ut i Fronter ca. 1 uke før innleveringsfristen.

Kvalitativ del **7,5 studiepoeng**

Emneansvarlig: Professor Ida Torunn Bjørk
Stipendiat Edel J. Svendsen vil delta i noe av undervisningen
Sted: Rom 223 i Frederik Holsts hus
Tid: Ukene 1-5

Mål for kurset er at studenten skal få innsikt i vesentlige prinsipper og utfordringer ved anvendelse av kvalitative forskningstilnæringer. Studenten skal ha innsikt i hovedformer for innsamling av data, være orientert om grunnleggende prinsipper og tilnæringer til tekstdata-analyse og ha innsikt i problemstillinger knyttet til gyldighet i kvalitativ forskning.

Hovedtemaene i kurset er:

- Sammenheng mellom forskningsspørsmål og metode med vekt på metodenes basis i ulike kunnskapsposisjoner
- Utvalgsprosedyrer
- Innsamling av data gjennom intervju, observasjon, dokumentanalyse
- Prinsipper for analyse av tekstdata
- Problemstillinger knyttet til gyldighet i kvalitativ forskning

Arbeidsformen er basert på introduserende ressursforelesninger, arbeid i grupper og alene både med eksisterende og egenutviklede tekster, presentasjon og diskusjon i plenum.

Tid	Tema	Arbeidsform	Foreleser/lærer	Pensum
Uke 1				
Onsdag 4/1 OBS dagene denne uken	Introduksjon med gjennomgang av kursplan, litteratur og emneoppgave Ulike kunnskapstradisjoner og konsekvenser for kvalitativ metode	Forelesning/dialog	Ida Torunn Bjørk/ Dag Hofoss Ida Torunn Bjørk	Polit & Beck Kap.(9) 20 Kvale & Brinkmann (2009) Kap.1 og 3 Haavind (2000) OBS klamme rundt kapittel viser til tidligere utgave
Torsdag 5/1	Utvikling av kvalitative problemstillinger Utvalgskriterier og utvalgsproblematikk i kvalitative studier	Forelesning/gruppearbeid/ plenumsdiskusjoner	Ida Torunn Bjørk	Polit & Beck Kap. 4 Patton (2002) Fangen (2010) (Kap.4) Kap.3
Fredag 6/1	Intervjuer - tradisjoner og tilnærminger Å være intervjuer Etiske overveielser ifbm intervju Utvikling av intervjuguide	Forelesning/gruppearbeid/ plenumsdiskusjon	Ida Torunn Bjørk	Järvinen & Mik-Meyer Kap. 2 Polit & Beck (Kap.15) Kap. 22 Guillemin & Heggen (2008) Kvale & Brinckman (2009) Kap.6, 7 og 8 Fangen (2010) Kap. 10
Uke 2				
Tirsdag 10/1	Intervju - Gjennomføring av intervju - Erfaringer	Øvelser, plenums- presentasjon og diskusjon	Ida Torunn Bjørk	Kvale & Brinckman (2009) Kap.7 Polit & Beck (Kap. 15) Kap. 22
Onsdag 11/1	<i>Veiledning på egen oppgave</i> Intervju - Transkribering - Tilnærminger til analyse av intervjudata	Forelesning/øvelser/ plenumpresentasjon og diskusjon	Ida Torunn Bjørk	Kvale & Brinckman (2009) Kap.10 og 11
Torsdag 12/1	Observasjon - Tradisjoner & tilnærminger - Metodiske og etiske utfordringer i observasjonsstudier	Forelesning Dialog	Ida Torunn Bjørk	Järvinen & Mik Meyer (2005) Kap. 5 Fangen (2010) (Kap. 2, 3 og 4) Kap. 3, 4 og 5 Album (1996) Skjervheim (1996)

Tid	Tema	Arbeidsform	Foreleser/lærer	Pensum
Uke 3	Tema			
Tirsdag 17/1 09.15 – 14.30	Observasjon - Forberedelse, gjennomføring, erfaringsutveksling	Gruppearbeid/øvelser/ plenumpresentasjon og diskusjon	Ida Torunn Bjørk	Polit & Beck (Kap. 15) Kap. 22 Fangen (2010) (Kap. 5) Kap. 6 Album (1996) Skjervheim (1996)
Onsdag 18/1 09.15-14.30	Analyse og fremstilling av observasjonsdata	Forelesning/gruppearbeid/ plenumpresentasjon og diskusjon	Ida Torunn Bjørk	Fangen (2010) (Kap. 8) Kap. 12 og 14
Torsdag 19/1 09.15-14.30	<i>Arbeid med egen oppgave</i>	Selvstendig arbeid	Ida Torunn Bjørk	
Uke 4				
Tirsdag 24/1	Dokumentanalyse	Forelesning Dialog	Førsteamanuensis Eivind Engebretsen	Engebretsen (2007) Aaslestad (2007)
Onsdag 25/1	<i>Veiledning på egen oppgave</i> Dokumentanalyse - Systematiske kunnskapsoppsummeringer	Forelesning/øvelser dialog	Ida Torunn Bjørk	Prior (2004)
Torsdag 26/1	Analyse av egne data (intervju og observasjon)	Gruppearbeid/ plenumpresentasjon og diskusjon	Ida Torunn Bjørk	
Uke 5				
Tirsdag 31/1	Kvalitet i kvalitative studier - Troverdighet - Kritisk blikk på egne arbeider - utfordringer knyttet til presentasjon av kvalitative studier	Forelesning/gruppearbeid/ og plenumsdiskusjon	Ida Torunn Bjørk	Fangen (2010) (Kap.9) Kap. 13 Haavind (2000) Polit & Beck (Kap. 20) Kap.24 Eilertsen, Kirkevold & Bjørk (2010) Kvale & Brinckman (2009) Kap. 15 og 16

Kvantitativ del 7,5 studiepoeng

Emneansvarlig: Professor Dag Hofoss

Sted:

Vi benytter to ulike undervisningslokaler. Dette er merket av i timeplanen.

PC-stua 1.etg. i Lab.bygget (LAB)

Ligger i labratoriebygget på Ullevål sykehusområde. Se kart i Fronter.

GA01 2170B PC-stue 2.etasje (GA01 2170B)

Ligger i Domus Medica ved Rikshospitalet. Se kart i Fronter.

Tid: Ukene 5-9 – (09.15-14.30 alle dager)

Mål for kurset er at studenten skal få *innsikt* i vesentlige prinsipper og utfordringer ved *anvendelse* av kvantitative forskningstilnæringer deriblant ha innsikt i hovedtyper av kvantitativ metode, kjenne de bærende prinsipper for operasjonisering av variabler, være orientert om grunnleggende statistiske metoder og begreper.

Hovedemner:

- Hovedtyper strukturert datainnsamling
- Teoretisk forankring og operasjonisering av variabler
- Spørsmål knyttet til reliabilitet og validitet
- Prinsipper for statistisk analyse

Arbeidsformen angis i timeplanen med følgende symboler: F = forelesninger, G = Gruppearbeid (med etterfølgende plenumsoppsummering), Ø = superviserte SPSS-øvelser, individuelt eller i smågrupper (med etterfølgende plenumsoppsummering)

Pensum angis i timeplanen med følgende forkortelser: LC = Lund og Christophersen Innføring i statistikk, BH = Bjørndal og Hofoss, PB = Polit og Beck Nursing Research Principles and Methods, Aa = Aalen Statistiske metoder i medisin og helsefag, J = Johannessen Introduksjon til SPSS

OBS! Det er valgfritt hvorvidt studentene ønsker å benytte LC eller BH.

Hovedforeleser er Dag Hofoss. 1. amanuensis Inger Schou Bredal vil også delta i undervisningen

Tid	Tema	Arbeidsform	Særlig relevant litteratur
Uke 5			
Onsdag 1/2 LAB	Design, typer kvantitative undersøkelsesopplegg	F, G	PB3 Key concepts PB(10) 9 og 4 Designing PB(24) 19 Collection to interpretation LC1 Innledning Aa9 Kliniske forsøk
Torsdag 2/2 LAB	Datatyper, målenivå Operasjonalisering Reliabilitet og validitet	F, G	J3 Litt grunnleggende metode PB(17) 14 Measurement quality PB(21) 16 Describing data BH3
Tid	Tema	Arbeidsform	Særlig relevant litteratur
Uke 6			
Mandag 6/2 GA01 2170B	Å legge inn data i SPSS, å lage/dokumentere datafil Univariate opptellinger/grafer Mål for sentraltendens og spredning	F, G, Ø	J4 Før analyse J6 Univariat analyse J7 Endre data LC2 Univariate data PB(21) 16 Describing data Aa2 Forstå/beskrive tall BH4
Tirsdag 7/2 GA01 2170B	Bivariat analyse: krysstabeller, spredningsdiagrammer, korrelasjoner Testing av krysstabellsammenhenger	F, G, Ø	J8 Bivariat analyse LC3 Bivariate data PB(21) 16 Describing data BH 9 og 10
Onsdag 8/2 LAB	Populasjon og utvalg, prosedyrer for trekking av utvalg Utvalgsusikkerhet: standardfeil og konfidensintervall Testing av forskjeller mellom gruppegjennomsnitt og mellom prosentandeler	F, G	J3 Litt grunnleggende metode PB(22) 17 Inferential statistics LC7 Testing Aa6 Binomiske tellevariabler Aa8 T-tester og ikke-parametriske metoder BH 5, 6 og 8
Torsdag 9/2 LAB	<i>Veiledning på egen oppgave</i> Type 1-feil og type 2-feil	F, G	PB(13) 12 Sampling plan PB(22) 17 Inferential statistics

	Beregning av utvalgsstørrelse ("styrkeberegning")		Aa9.6 Antall pasienter BH 16 og 17
Uke 7			
Tirsdag 14/2 LAB	Strukturert datasamling (strukturert intervju, spørreskjema) Reliabilitets- og validitetmål	F, G	J2 Utarbeiding av spørreskjema PB(16) 13 Collecting structured data
Onsdag 15/2 LAB	Fra korrelasjon til regresjonsanalyse	F, Ø	J8 Bivariat analyse J10 Regresjonsanalyse PB(23) 18 Multivariate statistics Aa11 Lineær regresjon BH13
Torsdag 16/2 LAB	Multipel regresjon Regresjon med dummyvariabler	F, Ø	J10 Regresjonsanalyse PB(23) 18 Multivariate statistics Aa11 Lineær regresjon BH13
Tid	Tema	Arbeidsform	Særlig relevant litteratur
Uke 8			
Mandag 20/2	<i>Arbeid med egen oppgave</i>		
Uke 9			
Mandag 27/2 LAB	<i>Veiledning på egen oppgave</i> Enkel logistisk regresjon	F, Ø	J10 Regresjonsanalyse PB(23) 18 Multivariate statistics Aa12 Logistisk regresjon BH14
Tirsdag 28/2 GA01 2170B	Multipel logistisk regresjon	F, Ø	J10 Regresjonsanalyse PB(23) 18 Multivariate statistics Aa12 Logistisk regresjon BH14
Onsdag 29/2 GA01 2170B	Mer om regresjon, bl.a. om forutsetningene for regresjonsanalyser	F, Ø	J10 Regresjonsanalyse PB(23) 18 Multivariate statistics Aa12 Logistisk regresjon
Torsdag 1/3	<i>Arbeid med egen oppgave</i>		
Fredag 2/3	Innlevering av eksamen kl 14.00		

Litteratur til SYKVIT4223, Vår 2012

Bøker

#Bjørndal A, Hofoss D. (2008). *Statistikk for helse og sosialfagene*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Se kommentar nederst i dokumentet.)

Fangen, K. (2010). *Deltagende observasjon*. Bergen: Bokforlaget

Johannessen, A. *Introduksjon til SPSS. Fjerde utgave*. Oslo: Abstrakt 2009

Kvale, S. & Brinchman, S. (2009). *Interviews: Learning the craft of qualitative interviewing*. London: Sage.

#Lund T, Christophersen KA. *Innføring i statistikk*. Oslo: Universitetsforlaget 1999. (Se kommentar nederst i dokumentet.)

Polit DE, Beck CT. *Nursing Research. Generating and assessing evidence for nursing practice*, 9th ed. Philadelphia Wolters Kluwer; Lippincott Williams & Wilkins (2011).

Aalen O (red). *Statistiske metoder i medisin og helsefag*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag 2006

Artikler/kapitler

*Album, D. (1996) Nære fremmede. Pasientkulturen i sykehus. Oslo: Tano. Kap 12, s. 225-249.

Eilertsen, G., Kirkevold, M. & Bjørk, I.T. (2010) Recovering from a stroke: a longitudinal, qualitative study of older norwegian women. *Journal of Clinical Nursing*, 19 (13-14) s.2004-13

*Engebretsen, E. (2007) *Hva sa klienten? Retorikken i barnevernets journaler*. Oslo: Cappelen. Kapittel 6, s. 96-114.

Guillemin, M. & Heggen, K. (2008). Rapport and respect: negotiating ethical relations between researcher and participant. *Medicine, Health & Philosophy*, 12 (3): 291-9.

*Haavind, H. (2000). På jakt etter kjønnede betydninger. I: Haavind, H. (red.). *Kjønn og fortolkende metode – metodiske muligheter i kvalitative metoder*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 1, s. 7-59.

*Järvinen, M (2005) Interview i en interaksjonistisk begrepsramme. I: Järvinen, M & Mik-Meyer, N. (red.). *Kvalitative metoder i et interaksjonistisk perspektiv*. København: Hanz Reizels forlag. Kapittel 2, s. 27-48.

*Järvinen, M. & Mik-Meyer, K. (2005) Observationer I en interaksjonistisk begrepsramme. I: Järvinen, M & Mik-Meyer, N. (red.). *Kvalitative metoder i et interaksjonistisk perspektiv*. København: Hanz Reizels forlag. Kapittel 5, s. 97-119.

*Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. London: Sage. Kap 5, s. 230-246.

*Prior, L. (2004). Documents. I: C. Seale, G. Giampietro, J. F. Gubrium, D. Silvermann (Eds.), *Qualitative research practice*. Thousand Oaks: Sage. Kapittel 24, s. 375-390.

*Skjervheim, H. (1996). *Deltakar og tilskodar og andre essays*. Oslo: Aschehoug. s.71-87.

*Aaslestad, P. (2007). Pasienten som tekst. Fortellerrollen i psykiatriske journaler. Gaustad 1890-1990. Oslo: Universitetsforlaget. s. 30-57.

Ad kvalitativ del. Kvale & Brinchman (2009) og Fangen (2010) er grunnlagsbøker i den kvalitative delen. De er relevante gjennom hele kurset. Artikkelen til Guillemin og Heggen (2008) og Eilertsen, Kirkevold og Bjørk (2010) hentes fra nettet.

Ad kvantitativ del. Det er bare bøker som er litteratur til denne delen.

Artikler/bokkapitler merket med * blir trykket i et eget kompendium som kan kjøpes i [kopiutsalget](#).

Det er valgfritt hvilken av de to bøkene merket med # du ønsker å benytte.